

UCHWAŁA NR VI/39/24
Rady Miejskiej w Łaziskach Górnych
z dnia 24 września 2024 r.

**w sprawie rozpatrzenia skargi mieszkańca Łazisk Górnych na działalność
dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 im. Przyjaciół Ziemi w Łaziskach Górnych**

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) , w związku z art. 229 pkt. 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

Rada Miejska w Łaziskach Górnych uchwała:

§ 1.

Uznać skargę mieszkańca Łazisk Górnych na działalność dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 im. Przyjaciół Ziemi w Łaziskach Górnych za bezzasadną.

§ 2.

Uzasadnienie do negatywnego rozpatrzenia skargi stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Tadeusz Król

Załącznik do uchwały Nr VI/39/24
Rady Miejskiej w Łaziskach Górnych
z dnia 24 września 2024 r.

Uzasadnienie do uchwały Nr VI/39/24 Rady Miejskiej w Łaziskach Górnych z dnia 24 września 2024 r.

W dniu 24.06.2024 r. do tut. Urzędu Miejskiego w Łaziskach Górnych wpłynęła skarga z dnia 23.06.2024 r. mieszkańca Łazisk Górnych na działalność dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 im. Przyjaciół Ziemi w Łaziskach Górnych. W związku z tym, że zgodnie z art. 229 pkt. 3 Kodeksu Postępowania Administracyjnego organem właściwym do rozpatrzenia skargi na działalność kierownika gminnej jednostki organizacyjnej jest rada gminy, Burmistrz Miasta Łaziska Górne pismem z dnia 24.06.2024 r. znak: SG.1511.1.2.2024 przekazał skargę mieszkańca Łazisk Górnych do rozpatrzenia przez organ właściwy tj. Radę Miejską w Łaziskach Górnych. Ponadto w dniu 23 lipca 2024 r. do Rady Miejskiej w Łaziskach Górnych wpłynęło pismo Kuratorium Oświaty w Katowicach z dnia 23.07.2024 r. znak: KS.1411.1.25.2024 r. z załączoną skargą z dnia 20.07.2024 r. mieszkańca Łazisk Górnych zawierającą te same zarzuty co skarga z dnia 23.06.2024 r. Biorąc pod uwagę fakt, iż treść obu skarg jest praktycznie taka sama i dotyczy tej samej sprawy, postanowiono, że zostaną one rozpatrzone jako jedna skarga.

Komisja skarg, wniosków i petycji w pierwszej kolejności w oparciu o art. 221 par. 3 oraz art. 222 Kodeksu Postępowania Administracyjnego z dnia 14 czerwca 1960 r. (t.j. Dz.U. 2024 poz. 572) dokonała kontroli skargi pod względem formalnym stwierdzając, że pismo nosi znamiona skargi oraz skarga została wniesiona w interesie własnym do właściwego organu. Następnie Komisja dokonała analizy treści skargi, wysłuchała stosownych wyjaśnień oraz wypracowała opinię.

W oparciu o opinię Komisji skarg wniosków i petycji, Rada Miejska w Łaziskach Górnych postanowiła nie uwzględniać w całości skargi w przedmiotowej sprawie przedstawiając następujące uzasadnienie:

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów mieszkańca wskazać należy, jak poniżej:

- 1)** skarga w części dotyczącej wieszania krzyży w Szkole wbrew obowiązującym przepisom prawa oraz ich niezdzęcia niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa jest bezzasadna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 983) stanowi w § 12, iż: „W pomieszczeniach szkolnych może być umieszczony krzyż”. Zatem umieszczenie krzyża w pomieszczeniach szkolnych nie narusza obowiązujących przepisów, bo taką możliwość przewiduje cytowane Rozporządzenie. Z kolei odmowa zdjęcia krzyży jest również uzasadniona, albowiem przepisy prawa nie przewidują możliwości ściągnięcia krzyża na wniosek. Jednakowoż wniosek Skarżącego o zawieszenie w sali lekcyjnej, w której uczy się jego syn symbolu ateizmu na równi z symbolami religijnymi wiszącymi w tej klasie nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa, nie ma bowiem żadnych przepisów regulujących wieszanie w szkole symboli innych niż religijne, a ateizm nie jest religią, tylko światopoglądem. Dlatego też symbolu ateizmu nie można na równi traktować z symbolami religijnymi. Zatem nie sposób przyjąć jakoby po pierwsze odmowa zdjęcia krzyży w Szkole i po drugie zawieszenia symbolu ateizmu była jakąkolwiek dyskryminacją syna Skarżącego wyrażającą się w nierównym traktowaniu jego osoby. Na marginesie należy nadmienić, iż różne

sugestie i wnioski Skarżącego dotyczące zmian w planie lekcji czy organizacji dziennika elektronicznego zostały przez Szkołę wprowadzone. Skarżący zwrócił się z wnioskiem o przeniesienie lekcji religii na początek lub koniec planu lekcji, tak aby jego syn nie miał tzw. okienek w planie lekcji. Zmiana planu lekcji w trakcie roku szkolnego jest dużym przedsięwzięciem (szczególnie w przypadku nauczycieli pracujących w kilku szkołach), jednakże mając na uwadze dobro syna Skarżącego, plan lekcji zgodnie z wnioskiem ojca został zmieniony. W tym samym wniosku Skarżący zwrócił się do szkoły o zmiany w dzienniku elektronicznym dotyczące sposobu odnotowywania frekwencji syna podczas nieobowiązkowych dla niego lekcji religii oraz w sprawie przychodzących do Skarżącego jako rodzica wiadomości związanych z religią. Zgodnie z prośbą Skarżącego, administrator dziennika elektronicznego wprowadził odpowiednie, satysfakcjonujące go rozwiązanie. Od tego czasu Skarżący nie otrzymywał wiadomości związanych z religią.

W orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z 20.04.1993r., sygn. akt U 12/92 przepis ten został uznany za zgodny z Konstytucją oraz zasadą wolności sumienia i wyznania, gdyż zawieszenie krzyża nie jest przejawem zmuszania obywateli do brania udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych. Również Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z 18.03.2011 r., 30814/06 stwierdził, że umieszczenie krzyża w publicznej szkole nie narusza wolności religijnej. W wyroku z 20.09.2013 r. sygn. akt II CSK1/13 Sąd Najwyższy stanął na stanowisku „Dobrem osobistym podlegającym ochronie jako „swoboda sumienia” jest zatem swoboda w zakresie przyjęcia określonego światopoglądu, w tym także przyjęcia określonego wyznania. Na swobodę sumienia osoby wyznającej określoną religię składa się wolność wyrażania swoich przekonań religijnych oraz wykonywania praktyk religijnych. Osoba, która deklaruje się jako niewierząca, nie może wprawdzie oczekiwać, że nie będzie miała kontaktu z osobami wierzącymi, ich praktykami i symbolami religijnymi, bo w życiu społecznym byłoby to równoznaczne z ograniczeniem swobody sumienia osób wierzących, ale może oczekiwać, że nie będzie poddawana praktykom religijnym wbrew swej woli, czy zmuszana do udziału w nich albo do posługiwania się symbolami religijnymi.” W związku z powyższym rodzic nie jest uprawniony do żądania usunięcia krzyża z sali lekcyjnej, w której uczą się jego dzieci, natomiast wszystkie inne prośby i wnioski Skarżącego zostały przez szkołę uwzględnione.

- 2)** skarga w części dotyczącej wyjścia dziecka ze szkoły na rekolekcje, na prośbę syna Skarżącego, bez zgody Skarżącego (oraz wobec niewiadomej woli matki dziecka) z uwagi na dobro dziecka jest bezzasadna:

Niewątpliwym jest, iż Skarżący w roku szkolnym 2022/2023 złożył stosowne oświadczenie, że wycofuje wolę uczestnictwa syna w lekcjach religii. Od tego roku szkolnego syn Skarżącego nie uczestniczył w lekcjach religii. Jednakże podkreślenia wymaga fakt, iż zgoda na wyjście na rekolekcje nastąpiła na wyraźną prośbę syna Skarżącego, który chciał uczestniczyć w rekolekcjach wraz z innymi dziećmi z klasy. Nauczyciel wychowania fizycznego nie miał wiedzy, że syn Skarżącego nie uczęszcza na lekcje religii, więc wyraził zgodę na prośbę chłopca, kierując się jego dobrem. Zauważywszy, że syn Skarżącego wychodzi na rekolekcje wraz z innymi dziećmi, wychowawca poinformował nauczyciela wychowania fizycznego o nieuczęszczaniu syna Skarżącego na lekcje religii, jednakże oboje mieli na uwadze fakt, iż chłopiec wskazał, iż mama nie miałaby nic przeciwko temu. Matka dziecka nie wyraziła swojej woli w sprawie uczestniczenia syna w nauce religii. Z prawnego punktu widzenia należałoby uzupełnić oświadczenie woli rodziców o stanowisko matki w tej materii tak, aby opisana sytuacja w przyszłości się nie powtórzyła. Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (t.j. Dz.U. 2020, poz. 983 ze zm.) „organizuje się naukę religii i etyki w szkołach podstawowych na życzenie rodziców. Życzenie,

o którym mowa w ust. 1, jest wyrażane w formie pisemnego oświadczenia. Oświadczenie nie musi być ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może jednak zostać zmienione." Zatem oświadczenie o wycofaniu woli uczestniczenia w nauce religii powinno potwierdzać wolę obu rodziców w tej kwestii, aby zapobiec podobnym sytuacjom w przyszłości. Mając na uwadze przytoczone powyżej okoliczności, nie wydaje się, aby opisana sytuacja miała wobec syna Skarżącego charakter dyskryminujący, a wręcz przeciwnie, pozwoliła mu uniknąć poczucia wyobcowania wobec innych dzieci związanego z faktem pozostania w szkole, w sytuacji kiedy inne dzieci uczestniczyły w rekolekcjach.

- 3)** skarga w części dotyczącej uzyskania osobnych zgód od rodziców na uczestnictwo ich dzieci w rekolekcjach jest bezzasadna:

Zgodnie z § 10 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach „Uczniowie uczęszczający na naukę religii mają prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia trzydniowych rekolekcji wielkopostnych, jeżeli rekolekcje te stanowią praktykę danego kościoła lub innego związku wyznaniowego. W czasie rekolekcji szkoła nie jest zwolniona z realizowania funkcji opiekuńczej i wychowawczej”. Prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia rekolekcji mają uczniowie uczęszczający na religię, na udział w której rodzice uczniów, wyrazili (w sposób pisemny) swoje życzenie. Wobec faktu występowania uprzednio wyrażonej woli (życzenia) uczęszczania przez dziecko na naukę religii, przepisy nie przewidują obowiązku ani możliwości pozyskania odrębnej deklaracji w zakresie udziału w trzydniowych rekolekcjach wielkopostnych lub rekolekcjach organizowanych w innym terminie zgodnie z § 10 ust. 2 Rozporządzenia (życzenie rodziców uczęszczania dziecka na religię wyczerpuje tę kwestię). Ustawodawca pozostawił ustalenie szczegółowych zasad dotyczących organizacji rekolekcji podmiotowi organizującemu rekolekcje i szkole (§ 10 ust. 2 Rozporządzenia).

- 4)** skarga w części dotyczącej niezgodnego z przepisami prawa zwolnienia dzieci od zajęć na czas rekolekcji, sprawowania opieki nad dziećmi pozostającymi na terenie Szkoły w tym czasie oraz dokumentowania przebiegu tychże wydarzeń w dzienniku elektronicznym jest bezzasadna:

Zapis § 10 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach zapewnia uczniom uczęszczającym na lekcje religii zwolnienie z zajęć szkolnych w trakcie trwania rekolekcji, nie precyzując, czy jest to zwolnienie ze wszystkich zajęć, czy tylko z ich części. Organizowanie zajęć edukacyjnych zgodnie z obowiązującym planem jest uzasadnione, jeśli nie zakłóci to chętnym uczniom udziału w rekolekcjach. W przypadku, gdy uzgodniony program rekolekcji przewiduje tylko jedną lub dwie godziny w ciągu dnia, szkoła może ustalić, że uczniowie uzyskują w tych dniach tylko częściowe zwolnienie z zajęć edukacyjnych. W pozostałym czasie uczniowie uczestniczą w zajęciach, zgodnie z ustalonym na te dni planem zajęć szkolnych i tak też było w Szkole Podstawowej nr 4.

- 5)** skarga w części dotyczącej niezgodnego z przepisami prawa sprawowania opieki nad dziećmi przez nauczycieli oraz zobowiązania ich przez Dyrektora Szkoły do dokonywania czynności niewchodzących w zakres ich obowiązków jest bezzasadna:

Zgodnie z § 10 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach w czasie trwania rekolekcji szkoła nie jest zwolniona z realizowania funkcji opiekuńczej i wychowawczej. Nauczyciel nie jest zwolniony z obowiązku zapewnienia uczniom bezpieczeństwa podczas zajęć

organizowanych przez szkołę zarówno w szkole, jak i poza jej obiektami, stanowią o tym również przepisy art. 68 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 737) oraz § 2 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604). W czasie rekolekcji nauczyciele pozostają do dyspozycji dyrektora szkoły, który może powierzać im różne zadania i obowiązki. Szkoła zobowiązana jest zapewnić opiekę uczniom nieuczęszczającym na lekcje religii lub uczniom innych wyznań w czasie przeznaczonym na zajęcia edukacyjne. Zapewniając bezpieczeństwo uczniom, jeżeli wyjście na zajęcia rekolekcyjne odbywa się z obiektu szkoły, dyrektor może zobowiązać nauczycieli do opieki nad uczniami w drodze na rekolekcje. Sytuacja taka dotyczy każdego innego wyjścia odbywającego się poza teren Szkoły, nie tylko wzmiankowanych rekolekcji. Zgodnie z art. 42 Karty Nauczyciela, czas pracy nauczyciela wynosi 40 godzin tygodniowo i w tym czasie może zostać on zobligowany przez dyrektora do wykonywania innych czynności i działań. Na szkole spoczywa obowiązek zapewnienia opieki uczniom w godzinach zaplanowanych na ten dzień lekcji. Dyrektor nie zobligował żadnego nauczyciela do udziału w rekolekcjach, a jedynie do zapewnienia opieki dzieciom w trakcie wyjścia poza teren Szkoły. Takie postępowanie Dyrektora Szkoły jest zgodne z obowiązującymi przepisami, albowiem jak szczegółowo wskazano powyżej, nauczyciele w ramach realizowanych obowiązków zapewniają uczniom opiekę (ta sama sytuacja dotyczy wszystkich innych wyjść poza teren Szkoły).

Reasumując podniesione przez Skarżącego zarzuty dotyczące dyskryminowania syna Skarżącego oraz jego osoby ze względu na światopogląd oraz dotyczące naruszenia jednakowego traktowania uczniów szkoły i ich rodziców nie znajdują uzasadnienia w ustalonym stanie faktycznym i prawnym, a zatem zarzuty Skarżącego, nie mogą się ostać wobec zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Uwzględniając powyższe Rada Miejska w Łaziskach Górnych nie widzi podstaw do uznania zarzutów Skarżącego, uznając tym samym skargę w całości za bezzasadną.